

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLENMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Ésíratos nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A szilárdított minden garmondos díja 20 kr.

HÍRDETESI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt, díszített a körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A közigazgatási bizottságból.

A megye főjegyzőjének mint alispáni helyettesnek február havi jelentése tárgyalás alá vétetvén, a közbiztonsági állapotra vonatkozó részéből, a közig. bizottság azon tapasztalatot nyerte, miszerint a csendőrségi intézmény életbeléptetése folytán elérni vélt siker nagy hátrányára szolgál azon eljárás, hogy az egyes őrsőkre kirendelt, s a helyi és személyi viszonyokkal ösmerős csendőrök folytonosan változtatnak, a m. kir. belügyminiszterium ezen eljárás lehető megszüntetésére foliratilag felkéretni határozatott. Az Amerikába útlevél nélkül kivándorlók növekedő száma arra enged következtetni, hogy a tiokos ügynökök által a községi bírák s jegyzőkhöz intézett csábító tartalmu s jobb és szebb jövőt ígérő levelek, melyek nagyrészt Bréma és Hamburgból küldetnek, nagyban elősegítik a kivándorlást, ennek folytán felirat intéztetett a m. kir. belügyminiszteriumhoz, hogy az ily gyanus tartalmu leveleknek a posta-állomásokon leendő visszatartása iránti intézkedéseket megtenni méltóztassék.

Egyebekben a jelentés tudomásul vétetett. Az adófelügyelő, megyei főorvos s kir. mérnök havi jelentései szintén tudomásul vétettek. Olvastattott a megyei közig. bizottság folyó évi 65. szám alatt kelt határozatával az Oreszka községben uralkodó marhatüdővész megvizsgálása és ezen ragályos kór orvoslása iránti véleményes jelentéstételrel megbízott küldöttség jelentése; melynek kapcsán, a ragály kiirtása és továbbterjedésének meggátolása érdekében a helyszínen felvett jegyzőkönyvbe foglalt véleményét bemutatván, felkéri a közig. bizottságot, hogy amennyiben a hónapok óta uralkodó oreszkai marhavész, nemcsak ezen község, de az egész vidék marhaállományát végpusztulással fenyegeti, és a vész miatt azon vidéken a gazdaközönség kiszámíthatatlan anyagi károsodására a marhavásárok is betiltattak, kegyeskedjék a közigazgatási bizottság indokolt felterjesztésben ujjolag felkérni a nmg. m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszteriumot, hogy az oreszkai marhatüdővész megszüntetése érdekében, a községben már hónapok óta zár alatt lévő 26 darab beteg marhának, a szakértőileg felvett becsár 50° tőljanak megtérítése mellett leendő kiirtását elrendelni s az erre megkivántató

856 frt költségösszeget a marhatenyésztés emelésére szánt országos adományból engedélyezni kegyeskedjék.

Végül kiemeli a küldöttség, hogy csakis a kir. áll. állatorvos, járási szolgabíró és vészbiztos által foganatba vett erélyes óvintézkedéseknek köszönhető, mikép ezen, a vidéki gazdaközönség marhaállományát folytonosan veszélyeztető kór tovább nem hurcoltatott s a már egy fél évet meghaladó idő óta Oreszka községében lokalizálva maradt.

A küldöttségi jelentés egész terjedelmében elfogadtatván, az abban előterjesztett javaslatokhoz képest, indokolt felterjesztésben felkéretni határozatott a nmg. m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium; mikép az Oreszka községében már 7 hónap óta uralkodó és ugy ezen község, valamint a megye, sőt az ország gazdaközönségét is fenyegető marhatüdővész megszüntetése érdekében az Oreszka községben zár alatt lévő 26 db. beteg marha, a szakértőileg felvett becsár 50° tőljanak megtérítése mellett leendő kiirtásának eszközölhetése végett, az arra megkivántató 856 frtnyi összeget a szarvasmarha-tenyésztés emelésére szánt országos alaphoz kegyesen vagy részben kegyesen engedélyezni méltóztassék.

Ezen felirásban egyszersmind felkérendő a nevezett miniszterium arra is: hogy miután ezen közig. bizottságnak tudomása van arról, hogy ezen veszélyes kór a szomszéd Sáros megye több községében is kiütött és Oreszka községében is egy Sáros megyéből megvett beteg tehénnel hurcoltatott be; kegyeskedjék a nmg. m. kir. miniszterium a szarvasmarha szállítást a megyénkkel határos Sáros megyéből hozzánk vezető utvonalonok egyidőre betiltatni.

Végül a bizottság elnöke és tagjainak ügybuzgó fáradozásaiért ezen közig. bizottság elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg fejezi ki.

Erről a megye közönsége átiratban, továbbá a megyei közigazgatási előadó a nmg. m. kir. miniszteriumhoz intézett felterjesztésnek hasonlószerű jelentéssel leendő támogatása végett, végül az alispán és az érdekeltek jegyzőkönyvi kivonaton értesítettnek rendeltetnek.

Indítvány tétetett, hogy amennyiben nagy kiterjedésű megyénk területén, csupán csak egy felsőbb tanintézet: a sárospataki akadémia létezik,

a megyebeli fiatalságra nézve pedig felette kívánatos lenne, hogy legalább gymnasiumi tanulmányait itthon befejezhesse, kéressék fel a megye közönsége, hogy a megyei fiatalság tudományos kiképzésére való tekintetből, a S.-a.-Ujhelyben lévő 6 osztályú gymnasium 8 osztályú rendes gymnasiummá leendő kiegészítését a m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumnál indokolt felterjesztésben kérelmezni méltóztassék.

Ezen indítvány egyhangulag el fogadtatván, annak értelmében felkéretni határozatott a megye bizottsága, hogy különösen a szerényebb anyagi viszonyok között élő megyei fiatalságnak tudományos kiképzetése érdekében az itteni 6 osztályú gymnasium 8 osztályú gymnasiummá leendő kiegészítése iránt a m. kir. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz indokolt felterjesztést intézni méltóztassék.

Olvastattott a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírójának a s.-a.-ujhelyi prostitució megszüntetése tárgyában kelt jelentése.

Mint hogy a szolgabírói jelentésből az tűnik ki, hogy az ujhelyi kávéházakban észlelhető erkölcsrontó üzelmek megszüntetése tárgyában 1883. évi 291. sz. a. kelt határozat annak idejében nem lett a kávéház tulajdonosokkal kellőképpen közölve és közhírré téve, ennek folytán az említett határozat ismételve a végből adatott ki a szolgabírónak, hogy azt S.-a.-Ujhelyben szokott módon közhírré tévén, annak végrehajtása iránt saját hatáskörében intézkedjék. (Megjegyezzük e helyütt, hogy a fent hivatott határozat értelmében S.-a. Ujhely városában oly kávéházak a hol nőzemények kiszolgálván, csak a kávéházak cs gét veszik, de tényleg fajtan erkölcsrontó üzelmekre szolgálnak: ha bordélyház engedéllyel nem bírnak, haladéknélkül beszárandók; onként értetvén, hogy a város főutcáin bordélyházak nyitására engedély nem adható.)

A kir. építészeti hivatal előterjesztése folytán a Dussa folyón lévő rozant hid helyreállítására Nátáfalva, Leszna és Márk-Csemernye községek kötelezettek és pedig a helyreállítási költségekhez Nátáfalva 60°, Leszna és Márk-Csemernye, 40° tőlival hozzájárulni kötelesek.

Olvastattott a nmságu m. kir. belügyminiszterium mult évi 58285. szám alatt kelt intézvénye melynek kapcsán s a község jegyzői szigorlat

TÁRCZA.

II. Rákóczi Ferencz ifjúságáról.

Írta: Dongó Gy. Géza.

II.

Gondolkodunk, akarunk, és érezünk — e három rendbeli szellemi ténykedés összessége az, amit életműködésnek nevezünk.

Ugyanis az ember lelkében, mihelyest öntudatra ébredett, három fő-eszme: az igaz, a jó és a szép ideája eszmél föl, mely az ember-egyént szellemi munkára serkenti a fogalmak, a tettek és érzelmek világában.

Ez eszmék kiforrásának és megtisztulásának tökéletes voltától függ egyéniségünk erkölcsi értéke. Ez eszmék, mennél tökéletesebben megtisztulván, irányozzák a világról szerzett ismereteink bensőségének erejét, gerjesztik föl haladási vágyunkat az emberiség jóllete érdekében és ébresztik föl hitünket az idealizmus jogosult volta iránt. Más szavakkal: mennél magasabb tökélyre és összhangzóbb viszonyba jutott az ember-egyénben értelem, akarat és kedély, annál fejlettebb fokú abban, az ember-egyénben a személyes létté vált erkölcsösség. Annál tökéletesebb az az ember-egyén tudomány, vágy és tett dolgában. Jelleme a jellem-eszmény.*)

De a most említettük vezér-eszmék a végtelenség felé irányozzák minden egyes ember élet-törekvését. Az igaz eszméje azt akarja, hogy az

*) V. Ö. Rothe. Ethik I. 637. §. és Greguss A. Széptan alapvonalai. Bevezetés 3. l.

értelem világos, az ember művelt és bölcs legyen. A jó eszméje az akarat szabadságára, az erkölcsösség és erény megszemélyesítésére, törekszik. A szép a kedély kielégítését, végső elemzésben a szerencse és boldogság utólerését, tüzi maga elé célul. Fő fokukban pedig e törekvések, mint czélok, egygyé válnak. Műveltség, bölcsesség, erkölcsösség, erény, szerencse csak mozzanatok. Az eredmény, a cél: maga a boldogság.

Minden egyes embernek legvégső ethikai czélja a boldogság.

Bölcsesség, erény, szerencse után csak azért törekszik, mert azok előfeltételei, alapjai a boldogságnak. Hanem az embernek a szakadatlan törekvés adatott meg csupán. Eszköz és mód gyanánt. Magát a legvégső cél, az abszolút értelemben vett boldogságot t. i. soha, de soha el nem érheti. Ember és emberiség boldog csak relativ értelemben lehet.

A boldogság eme nemét pedig érzi az ember akkor, ha jelleme, a tudomány, tett és nemes vágy személyes létté növekedett erkölcsössége, minél több olyan határozott jellemmel találkozott. Midőn a megtisztult, kiforrott jellem ön-képét a másokéban, azokat önmagában föl találja, a szellemi közlekedés útján s velük elválhatlan kapcsolatba lép.

A kapocs a szeretet. Az a mély és benső érzelem, mely a boldogságnak erőt, tartósságot, igazi értéket kölcsönöz. „Ha feltehetnők” u. m. egy bölcs, „hogy volt idő, mely szerint az anyagi világ még nem létezett: ebben a világ előtt való korban az isten is boldogtalan volt... mert nem volt tárgy, melyet szerethessen... teremté hát szeretet okából a világot, hogy boldog lehessen.

Mennél tökéletesebben van kiművelve egy emberben az értelem, akarat és kedély s mennél határozottabb egyensúlyban, annál mintaszerűbb annak az embernek a jelleme is. Annál közelebb jut tudomány, tett és vágy dolgában az ember-eszményhez. S mennél inkább megközelíti az egyéni jellem az egyáltalános emberi jellemet, vagyis mennél műveltebb, bölcsőbb és szabadabb: annyival inkább megérdemelné élet-pályáján, szerencsének és boldogságnak nevezett, sikereit. Legalább ez az ethikai törvény. Ez lenne az erkölcsi, a logikai következés.

Ámde az emberi jellem fejlődésének periódusaiban nemcsak a fent jelzett lelki alap-erők, nemcsak a belső, ugynevezett velünk született szellemi tényezők, hanem azok a külső okok is kitünő figyelemre méltók, melyek értelmünk, akaratunk s kedélyünk fejlesztésének munkájában, jellemünk képződésében, elvitáztatlan szerepet játszanak. Ezek a külső tényezők: a születés, nevelés, tanítás s az a feltagozatlan alkalom, melyet e sztreotip mondásban szokás említeni: életiskola; s legvégül az a csodás valóság, minek létezését tagadni, nyilvánulási törvényét érteni nem lehet: az én-nem a nem én-nel való diszharmoniaja, mit sorsnak nevezünk.

Boldog az az ember, kinek jelleme a fentebb érintett ethikai törvény szabályai szerint fejlődhetett és boldog, kinek élete fölött azok a külső, jellem-képző tényezők kedvező értelemben megalkudtak. Boldog, akinek géniuszában az igaz, jó és szép vezér-eszméit a külső tényezők: születés, nevelés, tanítás élet-iskola és sors teljes békével szolgálják!

Vizsgáljuk hősünk életében, jellem-képződésében ezeket a külső és belső tényezőket.

Mai számunkhoz egy fél ív melléklet van csatolva.

tárgyai és megtartási módozatai iránt kiadott szabályrendeletet a szükséges bizottsági tagok kirendelése végett megküldi.

A felolvasott szabályrendelet 2§-a C. pontja értelmében a tiszti főügyész, árvaszéki elnök, kir. adófelügyelő, a jegyzői képesség megbírlására hivatott vizsgáló bizottsághoz kirendeltetvén, erről aa érdeklettek határozatilag értesítettek.

A s.-a.-ujhelyi járás szolgabirójának jelentése, mellyel a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék vizsgáló bíróságának, Valdmann József másképp Garibaldi sárospataki lakos ellen Rósa István u. o. lakos által hatósági engedély nélküli zálogkölcsonüzlet és ezzel kapcsolatosan folytatott uzsoráskodás miatt emelt panasz tárgyában kelt átiratát bemutatja; — az 1881. évi XIV. t. c. 24. §-a értelmében leendő eljárás végett, az illetékes s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróhoz áttétetni rendeltetik.

Medve József spataki lakosnak, Szabó Béla Kazai Béni u. o. lakosok elleni feles juh és cseléd-tartási viszonyokból eredő panasz tárgyában hozott, felebbezett II-od foku alispáni határozat III-ad fokulag helyben és jóváhagyott.

Somogyi illetőségű Pauli Pál, méntelephez besorozott katona, hotykai illet. Müller Emánuel 65-ik ezredbeli katona, krasznóci illet. Szmarszik György 3-ik sz. és n.-kövesdi illet. Lavál Gyula 10. sz. tüzevezredbeli katonának, tovább m.-jesztrebi szül. Magyar János, szürnyeg ill. Gönczy György és tolcsvai illet. Grofcsik János 14-ik ezredbeli huszároknak a hadseregtől leendő elbocsátásuk tárgyában bemutatott, s az elbocsátást kimondó határozati javaslatok elfogadtatván, az iratok kíséretében a cs. és kir. VI ik hadtest parancsnoksággal — hozzájárulás végett — közölni rendeltetik.

Bemutatott továbbá borsii illet. Varga János és hegedűfalvi ill. Rusznák János honvédek elbocsátása tárgyában hozott határozati javaslat; ezen s az elbocsátást kimondó határozati javaslatok hozzájárulás végett a III-ik honvéd kerületi parancsnoksággal határozattak közölni.

Kedvező elintéztést nyert végre Palócz Mihály kácsándi lakos hadköteles kivételes nősülési engedély iránti kérvénye, melynél az engedély megadhatását kimondó határozat végeldöntés végett a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz fölterjesztetni, ellenben Saromili András lasztoméri lakos hadköteles ugyan e tárgyú kérvénye a járási szolgabirónak, a nevezett hadkötelesre nézve a f. évi főszórási eredményét előtűntető állítási lajstrom kivonattal kiegészítés végett kiadatni rendeltettek.

Az iparhatósági megbizottakról.

Mióta az új ipartörvény életbe lépett, annak végrehajtása tárgyában és egyes szakaszainak mikénti értelmezése iránt egymást érik a miniszteri rendeletek. Nincs szándékunkban az említett miniszteri rendeleteket elsorolni, mert lapunk szűk tere nem engedi; csak a törvény ama intézkedésére, hogy az elsőfoku iparhatóságok működésében iparhatósági megbizottak támogatják, ugy iparosaink, mint a megválasztott iparhatósági megbizottak érdekében akarunk ezuttal reflektálni; ugyanis az iparhatósági megbizottak hivatása és feladata a törvény által következőkben szabot meg: véleményök meghallgatandó iparügyekben tervezett szabályrendeletek hozatalánál, iparüzleteknek szándékba vett kisajátításánál, ipartestületek alkotásánál, az ipartestület alapszabályainak megvizsgálásánál, segédekéről és tanoncokról szóló szabályzatok hozatalánál és szóval véleményt adni mindazon iparügyi kérdésekben, melyekre nézve az iparhatóság hozzájuk fordul; továbbá az iparhatóság felhívása folytán ellenőrizni a végeladást vagy árverést tartó üzleteket; felügyelni arra, hogy az iparhatóság által az önnálló iparosok, tanoncok és segédek lajstromai vezetésével megbizott közeg ezeket kellő rendben vezesse és rendtelenség esetén a hatóságnál jelentést tenni.

De lássuk ezen kötelességeket részletekben, a magok valóságában, amint azokat a legújabb február 21-én kibocsátott miniszteri renelet körülrja. A körrendelet azon kezdődik, hogy az elsőfoku iparhatóság a területére megválasztott iparhatósági megbizottakat értekezletre összehíván, a hatósággal egyetértőleg kijelöli magok közül azokat, kik az iparhatóság, esetleg ipartestület által vezetett lajstromokat ellenőrzik; kik a tanoncziskolákat látogatják; kik a műhelyeket vizsgálják és kik a gyárakat megszemlélik. A mint a kijelölés megtörtént, az iparhatóság ezt azonnal közhírré teszi, a kijelölt iparhatósági megbizottakat hatáskörükre vonatkozó okmánnyal ellátja; a gyárak megszemlélésére kijelölt megbizottaknak a szemleiveket kézbesíteti, figyelemzetvén őket teendőikre és az ipartörvénynek megfelelő rendelkezéseire.

A műhelyek megszemlélésére kijelölt iparhatósági megbizottak a felügyeletük alatt lévő műhelyeket félévenként legalább egyszer tartoznak megszemlélni, a törvényi rendeleteinek megtar-

tásáról, valamint a tanoncok iparágukban előmeneteléről meggyőződést szerezni és ez alkalommal felügyelmüket a következőkre irányozni: a) A tanoncok be vannak-e jelentve az iparhatóságnál? b) Az iparos helyesen képezi-e tanonczát iparában? c) Nem alkalmaztatik-e a tanoncz oly munkára, a mely testi erejét túlhaladja? d) Egészséges és lakható-e a tanonczoknak és segédeknek adott lakás? e) A tanoncok miként haladnak iparukban? f) A tanonczidő vége felé kimerítő meggyőződést szereznek a tanoncz iparabani haladásáról, A műhely szemle bármily időben eszközölhető; éjjel azonban csak az esetben, ha a munka folyamában van. A szemle alkalmával az iparos kíséрни tartozik a hatósági megbizottat, s az előbb elsorolt kérdéseire kimerítő választ adni. Ha az iparos a műhely szemlé akadályozná, a kivánt felvilágosításokat nyújtani vonakodnék, vagy hamis adatokat közölné, erről az iparhatóságnak szóval vagy írásban jelentést teendő. Ha a műhelyszemle alkalmával az iparhatósági megbizott tapasztalná, hogy az iparos a törvényi intézkedéseit nem tartja meg, köteles erre az iparost bizalmasan és segédszemélyzetének távollétében figyelmeztetni, meny nyíben ezt a következő szemlén is tapasztalná, köteles a hatóságnak jelentést tenni, köteles lévén viszont az iparhatóság az ily feljelentés következtén hozott határozatát a műhelyszemlével közölni.

Most térjünk át a gyárak megszemlélésére. A gyárak megszemlélésére kijelölt iparhatósági megbizottak a szemle teljesítését egymásközt a gyárak fekvése szerint vagy a gyártás tulajdonsága szerint osztják meg. Az üzleti érdekek megóvása tekintetéből egy gyárszemlélő nem bizható meg oly gyárak szemlélésével, melyek az általa üzőtt iparághoz tartoznak. A gyárak évnegyenkint legalább egyszer szemlélendők meg; mely alkalommal az iparhatósági megbizottak a következőkre tartoznak felügyelmüket kiterjesztetni: a) vezet-e a gyáros rendes munkajegyzéket, melyen a munkás neve, születési éve és helye, foglalkozása és bére beiktatva van? b) A munkarend láttamozva van-e az iparhatóság által és ki van-e függesztve a műhelyekben? c) Alkalmaztatnak-e 12 évet még el nem ért gyermekek és megadta-e erre az engedélyt a hatóság; járnak-e ezek rendszeren az iskolába vagy bir-e külön iskolával a gyár? d) Nem ad-e a gyáros szeszis italokat vagy árukat munkásainak hitelbe? e) Bérlevonások történnek-e és milyen czímen? Nem történnek-e levonások más czélra, mint a munkás sorsának javítására? f) Gondoskodva van-e s miként a munkásokról megbetegedés vagy szerencsétlenség esetén? g) Ellátja-e a gyáros munkásait lakással és egészségügyi szempontból lakhatók-e azok? h) Létesített-e és főtartja-e a gyáros mindazon intézkedéseket, melyek a munkások életének és egészségének lehető biztosítására szolgálnak? A szemle bármely időben eszközölhető itt is, mint az iparos műhelyekben is egyaránt kiterjed a munkáslakásokra, vala mint mindazon munkatermekre s helyekre, a hol a gyár részére munkák vitetnek véghez. A szemle alkalmával a hatósági megbizottnak jogában áll a gyártulajdonost és bármely munkását a hatáskörébe vágó ügyek felül kihallgatni s tőlük felvilágosítást követelni; ezt azonban olyképp tartozik eszközölni, hogy a munka ezáltal hátráltatást ne szenvedjen. Ha a gyárszemlélő a gyártási módot, vagy a munkások alkalmazásának módját, a munkások egészségére veszélyesnek vélné, a gyártulajdonos pedig az általa ajánlott intézkedéseket czéltalanak jelezné, az iparhatóság ez ügyről azonnal tartozik jelentést tenni a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnak, ki az ügyet szakközvegi által megvizsgálhatja és a szükséges intézkedések felül határoza.

Az iparlajstromok ellenőrzése abból áll, hogy a megbizott a hivatalos órák alatt bármikor meggyőződést szerezhet magának arról, hogy az iparlajstrom. a végeladásokról szóló engedélylajstrom, a tanoncz lajstrom, továbbá a munkakönyvek és ideiglenes igazolványok jegyzékei, és a segédek lajstromai olyképen vezetettek-e, amint azt az ipartörvény végrehajtása tárgyában kiadott renelet vonatkozó szakaszai előírják.

Végül az ipartanoncz iskolákat látogató megbizott az oktatás ideje alatt bármikor megjelenhet az iskolában, meggyőződést szerez arról, hogy az oktatás a megállapított tanterv értelmében történik, hogy a taneszközök megfelelő rendben és karban vannak, hogy a tanító szemlélyzet a czélnak megfelelő, hogy a tanításra kitűzött órák tantervszerűleg betartatnak e, hogy a hatóság a tanonczok teljes jegyzékét közli-e, hogy a tanoncziskolák vezetői a tanonczminősítési könyvet helyesen vezetik-e és közlik-e rendszeren havonta az elsőfoku iparhatósággal?

Ezek azon teendők, melyek az egyes iparhatósági megbizottak vállaira nehezkednek. Ezen kívül negyedévenként közös ülést tartanak, hol minden egyes megbizott szerzett tapasztalatairól, az esetleg észlelt hiányokról és arról, hogy nyertek-e ez utóbbiak orvoslást, — jelentést

teend. Az évnegyedes ülés jegyzőkönyve a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztendő; és amennyiben a hatóság, a megbizott javaslatait nem teljesítene, azokkal közvetlenül az előbb említett miniszteriumhoz fordulhat.

Ajánljuk az elsoroltakat az iparhatósági megbizottak és iparosok felügyelmébe s ez alkalommal csak annyit ígérünk, hogy működéseiket éber figyelemmel kísérendjük.

Pataky Miklós.

Levelezés.

Homonna, márcz. 7.

„A magyarnyelvet és népnevelést Zemplén megyében terjesztő egyesület» Homonna vidéki körének alakuló közgyűlése f. hó 1-én d. u. 3 órakor a polgári iskola rajztermében az ügyiránt érdeklődők igen szép számu részvétele mellett ment végbe.

Mindenekelőtt a kör alelnöke Gerecz Lajos p. iskolai igazgató ur az elnöki széklet elfoglalván, igen szép és az egyesület czélját behatóan fejtegető beszédben üdvözölvén az egybegyűlteket, mielőtt az alapszabályok 30. §-ban előirt választások megejtetnének, az aláírás iv körözése mellett a jelenlévők közül azok, kik még nem tagjai az együletnek, belépésre felhivattak. Bene János, ki az előtt az ivet, mint pártolotag írta alá és jelenleg rendes tagul kíván belépni, kérte ezt tudomásul venni és belépését elfogadtatott. Ezen alkalommal az egyesületbe belépett 19 mint rendes tag és 1 mint pártoló tag.

Ezekután az alapszabályok 30. §-a értelmében megejtetvén a választások, egyhangulag megválasztattak:

1) A központi igazgató választmányba egy évi megbizással Dercsenyi Kálmán ki. közjegyző.

2) Bizottsági tagokul: Gaj János plébános (Udva), Kárpáthy Gusztáv tanár, Király János plébános (Leszkóc), Kula István körjegyző (Udva) Rády György plébános (Peticse), Rosznaky György postafőnök, Spiegel Bernát t. int. aligazgató, dr. Ungár Sámuel orvos, Zámory Ödön ügyvéd.

3) Jegyzőül: dr. Toronszky Elek ügyvéd. Továbbá, miután az alapszabályokban a pénztárnokról közelebbi említés nincsen, a gyűlés Rosznaky Gyula bizottsági tagot, a tagdíjak beszedése és elszámolása végett egyhangulag pénztárnokul megválasztotta.

A Homonnán létesítendő kisedővoda érdekében 1885. január hó 11-én tartott előértekezleten megindult mozgalom örvedetes tudomásul vétetvén, a közgyűlés utasította a bizottságot, hogy e mozgalom érdekeit töletelhetőleg előmozdítani s törekezeiben támogatni kedves kötelességének ösmerje.

Megvitatás alá került ama kérdés eldöntése, hogy az évi járulékok belesznek-e szolgáltatandók a központi pénztárba vagy sem? Többek felszólalása után Kárpáthy Gusztáv tanár ur indtványa fogadtatott el és határozatilag kimondatott: hogy a központi választmányhoz indítvány adandó be, miszerint az alapszabályok akként módosítsanak, hogy az évi járulékok csak 1/4 részszolgáltatassék be, a 3/4 részt a kör saját együleti céljaira tarthassa meg, ekként az egyes tagok ténykedése és az ügy iránti érdeklődése, buzgalma még jobban fokoztassék.

Az egyesület jelenlegi szervezete olyan, hogy az egyesület minden intézkedési jogot tartson fel, a vidéki körök saját területekőn a magyarosodás terjedését czélzó ügyekben intézkedési joggal nem bírnak. Már pedig ha a vidéki körök tagjai évi tagságdíjban befizetett összeggel nem rendelkezhetnek, mivel az alapszabályok 30. §-nak 2-ik bekezdése szerint a bizottság a kör területén lakó egyesületi tagoktól az évi járulékokat beszedi és a begyűlt összeget havonként az egyesület pénztárnokának beküldi, sőt az esetleges mellékjövedelmeket (színházi előadások, tánczestélyek stb. jövedelmeit) is beküldeni tartozván, ott sem az ügy iránti valódi lelkesedést, sem pedig a czélba vett törekvés eredményét nem várhatjuk.

Hogy a magyarnyelv és népnevelés terjesztése különösen itt Felső-Zemplénben, nagyobb lendületet nyerjen, első sorban az alapszabályok által megállapított eddigi szervezet akként módosítandó, hogy az egyes körök területükön lakó tagoktól begyűlt összegre nézve, bizonyos határig önrendelkezési jogot nyerjenek, mert az egyesület működése iránti bizalom csak az önrendelkezési jog biztosításával adatik meg.

A homonnai vidéki körnek már eddigelé 1 alapító, 8 pártoló és 50 rendes tagja van, a jelenlegi szervezet mellett szaporodni fog-e és mily mérvben a tagok száma? azt a közel jövő mutatja meg.

Rosznaky Gyula,

Orvosi bizonylatok

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között. — vegyi alkatrészek szerencsés összetétele, kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyálkahártyájának hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavanyú dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizezőszervek hurutos bántalmait szüntegy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák, s hogy sem bevétel, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétly Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus kórházi főorvos. Légcső-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetében a „Margit“-forrás gyógyvizet alkalmazza által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztalt, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványvíz-
szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben

A SZEGI GŐZMALOM részvénytársaság

9-ik számú szelvénye

után az 1884-ik üzletévi osztalék

f. évi márczius hó 16-ától

Szegiben (postaállomás Szegimalom)

22 azaz huszonkét forintjával

kifizettetik.

Kelt S.-a.-Ujhely. 1885. márcz. 15.

Az igazgatóság.

„A GONDÚZÓ”

szépirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül dús és változatos tartalmánál fogva oly pártolónak örvend, mely az irodalom terén valóban pártatlanul áll hazánkban.

A „Gondúzó” erkölcsöt nevelő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvasmányával kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondúzó” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértési Arnold, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrői Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prem József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévy Sándor, stb. stb.

A „Gondúzó” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony”, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Vége pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczky Bajza Lenke koszosz íróink ígéretét bírjuk, hogy a „Gondúzó” számára írni fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitűnőségei csoportosításuk lapunk körül.

A „Gondúzó” megjelen minden vasárnap 3 1/2 nyvi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr., félévre 3 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben posta utalvány-nyal a „Gondúzó” kiadóhivatalához küldendők.

SZÉKELY ALADÁR

a „Gondúzó” kiadó tulajdonosa
Budapesten, dob-utca 14.

TK. 136. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sáros-pataki népbank végrehajtónak, Somossy Imre mint néhai Gazdik Jánosné szül. Vertácskó Anna végrehajtást szenvedő örökösök ügygondnokai elleni 250 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő Sáros-Patak községe és határában fekvő a sáros-pataki 397. számú telekjegyzőkönyvben 840. hr. szám alatt foglalt belhely s. 6. ö. i. számú házból Gazdik Jánosné szül. Vertácskó Anna végrehajtást szenvedett illető felerészre ugyszinté az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a d. pontja alapján Gazdik Jánost illető s. a Sáros-Patakon 1882. évi június hó 6-án foganatosított bírói árverésen az 1882. év. 3095. tk. szám alatt lévő árverési jegyzőkönyv igazolása szerint a sáros-pataki népbank által megvett másik felerészre 300 frtban, ugyszinté az ugyanazon telekjegyzőkönyvben (4200—4201.) hr. sz. alatt ugyanazok nevére jegyzett egész szőlőre 60 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Sáros-Patak községe házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 30 frtot és 6 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhely a kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1885. évi január 13-án t. rrott üléséből.

Sziráky Barna, Hammersberg Jenő,
kir. tvszéki jegyző. kir. tvszéki elnök.

FELHÍVÁS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint folyó évi május 1-től kezdve német-, francia-, zongora- és kézimunka oktatásban tanfolyamot nyitok.

Vidékiek teljes ellátásban részesülhetnek.

Az érdekelt szülők pártfogását tiszteletteljesen kérve, maradtam

Schneider Jakabné

okl. tanító S.-a.-Ujhelyt.

Lakásom: Kis-piacz Ligeti bórkereskedő ur házában.

TK. 231. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Spisák András végrehajtónak, id. Spisák András végrehajtást szenvedő elleni 30 frt 45 kr. tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. bíróság területén Tállya város határában fekvő a tállyai 394. sz. tjkvben foglalt (386—387.) hr. számú ingatlanból 1/10 részben Spisák András, 1/10 részben Spisák Terézia, Sándor Józsefné, 1/10 részben Spisák Mária, 1/10 részben Zsuzsanna férjezett Svidlovics Ferenczné és 1/10 részben kiskoru Spisák Erzsébet végrehajtást szenvedők nevében álló birtokilletőségre vagyis ezen ingatlanok 9/10 részére 720 frt ugyanazon sz. tjkvben ugyancsak a fennebbiek tulajdonául ugyanazon fenti arányban felvett 965. hr. sz. szőlő 9/10 részére 466 frt ugyanazon számú tjkvben ugyancsak a fennebbiek szerinti tulajdoni arányban felvett 2041., 2042. hr. számú szőlő 9/10 részére 332 frt ugyanazon sz. tjkvben ugyanoly tulajdoni aránnyal felvett 2908. hr. sz. szőlő 9/10 részére és az 1881. LX. tr. cz. 156. §. értelmében a végrehajtás alatt nem álló ifj. Spisák András 1/10 részére, összesen tehát 72 frt ugyanazon sz. tjkvben ugyanoly tulajdoni aránnyal felvett 1789. hr. sz. szőlőre egészen 140 frt, végre a tállyai 1178. sz. tjkvben 1/5 részben Spisák Terézia, Mária, Zsuzsanna és kiskoru Spisák Erzsébet nevében álló 2707. hr. számú ingatlan birtokilletőségre 176 frt becs- és kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 9-ik napjának délután 3 órakor Tállya város házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a szerencsi kir. bíróság mint tkönyvi hatóság 1885. évi január 25.

Tóth Pápay Soma,
kir. aljbíró.

TK. 92. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar államkincstár végrehajtónak Csáki Péter kis-czigándi lakos végrehajtást szenvedő elleni 279 frt 16 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő a kis-czigándi 162. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 18—23. sor sz. alatt Csáki Péter tulajdonául jegyzett 237. hr. sz. belhely, (358—359.) hr. s. 168. összeirási számú ház és 934., (1224—1225.), 1503/a s. 2055/a hr. sz. külsőségre 778 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor K.-Czigándon a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 77 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék mint tkönyvi hatóság 1885. évi január hó 16-án tartott üléséből.

Rácz Kálmán, Hammersberg Jenő,
kir. tvsz. jegyző. kir. tvsz. elnök.

KT. 165. sz.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar államkincstár végrehajtónak Balla Márton végrehajtást szenvedő elleni 450 frt 79 1/2 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverést a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő a kis-czigándi 241. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 18—22. sor szám alatt Balla Márton tulajdonául jegyzett 99. hr. sz. belhely (662—664). hr. sz. 255. összeirási számú ház, udvar, és kert s. 974., 1305. és (2094—2096). hr. számú külsőségekre 498 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi április hó 10-ik napján délután 2 órakor K.-Czigándon a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 49 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék mint tkvi hatóság 1885. évi január hó 16-án tartott üléséből.

Sziráky Barna, Hammersberg Jenő,
kir. tvsz. jegyző. kir. tvsz. elnök.

Nyomatott S.-a.-Ujhelyt, a „Zemplén” gyorsajtóján.

69. eln. szám.

S.-a.-Ujhely város rendőrkapitányi hivatala.

Meghívás.

S.-a.-Ujhely város határában több szőlőbirtokos a „hegyrendőrség“ életbeléptetését tüzvén ki czélul, ez iránt kérvényt nyújtottak be.

Ezen, a szőlőbirtok érdeke megóvására valóban szükséges „hegyrendőrség“ életbeléptetése elodázhatlan lévén, a szőlőbirtokosok általános óhájának kívántam megfelelni az által, midőn a „hegyrendőrség“ életbe léptetése tekintetéből f. évi márczius hó 29-ikének d. u. 3 órájára a megyeház nagy termében alakuló közgyűlésre a szőlőbirtokosokat ezennel meghívom.

Ertesítem egyuttal az érdekeltséget, hogy már eleve felkértem egy bizottságot, miszerint a hason intézményekből az itteni érdekeknek megfelelő „hegyrendőrségi szabályzatot“ dolgozzon ki, s aziránti véleményes jelentését a közgyűlésen elfogadás végett terjessze elő.

A közgyűlés tárgyai:

1. Határozat hozatal a hegyrendőrség életbeléptetése iránt.
2. A kidolgozott alapszabályok elfogadása esetleg módosítása.
3. Előterjesztendő indítványok.

S.-a.-Ujhely 1885. márczius 20.

ifj. Farkas Lajos,
rendőrkapitány.

Nyilvános nyugtázás.

(Folytatás.)

A s.-a.-ujhelyi női ipariskola alapjára Matolai Etelné és Láczy Elekne gyűjtése:

Zábráczy Miklós ivén: Kóczán Miklós 5 frt, Erdős Pál 50 kr., Batta Gedeon 1 frt, Micskey János 50 kr., Braidsver Béni 1 frt, Molnár László 1 frt 50 kr., Zábráczy Miklós 2 frt, Galovich Sándor 50 kr., Füzesséry Gyula 50 kr., mindannyian egyszer mindenkorra. Összesen 12 frt 50 kr.

Bujanovics Frigyesné 5 frt, Molnár István főispán 5 frt. Ujabbán begyűlt összesen 22 frt 50 kr.

Különfélék.

(Megyénk közjává) fáradhatlanul munkáló főispánunk első godjai közé sorozza most a községi utaknak, — melyek legtöbbszörre kritikán alól állanak — jó karba helyezését. E tárgyulag már régebben kiküldetett egy megyei bizottság, de az még jelentését maig sem adta be, holott a közérdek sorában talán mi sem provokálja sürgősebben a gyors és erélyes intézkedést, mint a közlekedés-ügy, mely nálunk még legnagyobb részt özönvíz előtti állapotában van. A legközelebbi közgyűlésen — úgy tudjuk — főispán ömeltősága ismét föleleveníteni szándékozik ez ügyet s azzal kapcsolatosan a községek adminisztrációjának ellenőrzése végett is egy oly modus procedendiről ohajt gondoskodni, hogy a községi előljárók tulkapásai és önkényétől a járatlan nép lehetőleg megóvassék s minden oly ügyben gyors orvoslásra találjon, mely most valódi fátumkép nehezedik reá s helyzetét már már elviselhetlenné teszi.

(A s.-a.-ujhelyi női ipariskola) által az országos kiállításra készített kézi munkák e hó utolsó napján fognak Budapestre felküldetni, a mint azonban az iskolai bizottság előre is elhatározta, ezen ritka szép kézi munkák, — hogy elküldetésük előtt a helybeli érdeklődő közönség által is megsemlélhetők legyenek — folyó hó 29-én vasárnap délelőtti 9 óratól délutáni 5 óráig a megyeháza kis termében kiállítva lesznek. Felhívjuk városunk lelkes közönségét, különösen a női ipar iskolát támogató hölgyeket, miszerint ezen kínáló alkalmat felhasználni s a mondott tanintézet müdarabjait mint e tekintetben különlegességet mentől többen sziveskedjenek megtekinteni. A tanintézet alapjának növelésére a látogató közönségtől 10 krnyi beléti díj fog kértetni.

(Szőlőmetszési versenyt) rendez f. hó 30-án S.-a.-Ujhelyben a Szeghy Gyula ur szőlőjében Szabó Lajos tarczali vinczellérképezde igazgatójának vezetésé alatt a Zemplénmegyei gazdasági egyesület, a mely versenynek czélja: a vinczelléreket a Hegyalján alkalmazható okszerű metszéssel megismertetni s a jó metszést általában meghonosítani. A díjjakat a m. gazdasági egylet adja. Ezek folytán az összes Tokaj-Hegyalja szőlőbirtokosait felhívjuk, hogy a metszés iránti érdeklődő vinczelléreiket még márczius 29-én S.-a.-Ujhelybe küldjék, a hol az nap délután a gyakorlati utmutatás fog bemutatni. A metszési verseny a vinczellérek számarányában egy vagy több csoportban fog megtartatni. Ezen fontos ügy iránt szőlő-gazdáink figyelmét jó előre felhívjuk.

(A magyar nyelv.) Felvidéki népiskoláinkban — mint sztarinai levelezőnk írja — sok mindent tanítanak, de a magyar nyelv nagyon nehezen tör magának utat, minek azonban leg-

főbb oka a képesített tanítók hiányában kereendő. A jelenleg alkalmazottak — kevés kivétellel a kor színvonalán alul állanak s különösen magyar nyelv-ismeretük esik jogosult kifogás alá. Általán véve ellehet mondani, hogy a tanköteles gyermekek 75 százaléka a hagyományos butaság posványában marad, ami bizony elég szomoruan hangzik. Tudósítónk kiemeli Sztakcsin és Nagy-Polena községét; ezek népiskolái a magyar nyelv tanításában valóban meglepő eredményt mutatnak fel. Az előbbiben Podhajeczki Ede néptanító urat illeti az érdem, míg Nagy-Polenán a hosztoviczai egyházkerület főt. jegyzőjének odaadó buzgalma mutat fel örvendetes sikert. Nevezett lelkes annyi szeretettel gondozza a gyermekeket s oly hazafias buzgalommal tanítja az édes hazai nyelvet: hogy méltán kiérdemli azon általános tiszteletet, mely minden oldalról környezi. Ha ily ügybuzgó férfiak állanak felvidékünk népnevelésének élén, két évtized lefolyása alatt a Kárpátok tövében ép úgy otthon volna zengzetes nyelvünk, mint akár csak az alföld végtelen rónaságán.

(Az ujhelyi pósthivatal) ez időszertint lokalitása ellen a közönség részéről mindegyre több panasz merül fel. Különösen kifogásolják a helyiség primitív beosztását, mely főleg hozzáférhetőség szempontjából egyáltalában nem felel meg az itteni napról-napra növekedő forgalomnak, míg másrészt közbiztonsági tekintetéből az állami érdekek sincsenek ott úgy megóva, amint azt az előrelátó óvatosság parancsolná. Harmadik és pedig nem lényegtelen kifogás a helyiség ellen az: hogy a hivatalos szobák mödnélkül alacsonyok és sötétek, miáltal a kezelő személyzet, — mely oly sok munkával van terhelve — a füledt levegőben, egészségének rovására tehet csak eleget a létért való küzdelem parancsának. Nem tudjuk, hogy a további kibérlés ügye jelenleg az elhatározás melyik stádiumában van, de az elősorolt tekintetek olyanok, hogy a jobbra vagy balra való eldöntésnél sulylyal kell birniok. Ha a pósthivatal továbbra is ez épületben hagyatik, akkor mindazon átalakításon keresztül kell annak mennie, melyek az általános állami és helyi érdekek szempontjából szükségesek.

(Halálos esés.) Rendkívüli halállal mult ki hétfőn délben Márton Elek vasuti kalauz. A vonat Miskolcz felé volt indulandó, a midőn észre vették, hogy azon készüléknek zsinage, mely a mozdonyvezető s a kalauzok figyelmeztetésére szolgál s a vagonok fölött elvonul, ketté volt szakadva. Fentnevezett kalauz tehát ezt össze akarván kötni, kocsiról kocsira lépdelt s e közben oly szerencsétlenül siklott vagy botlott meg, hogy fejével a földre zuhant és agyveleje e kemény talajon azonnal kilocsant s nyakcsigolyája is ketté tört. A szerencsétlen javakorbeli férfi, ki jó családból való s kellő társadalmi miveltéssel bírt, e mellett jóra való, szorgalmas ember volt, rögtön szörnyet halt, s végzettszerű kimulása mindenfelé nagy részvétet keltett. Fiatal nőt s kis gyermeket hagyott hátra.

(Kassán.) az ottani dalárda folyó évi május havában zászlószentelési ünnepélyt tart, a melyen való részvételre a mi dalárdánk is meghívott. A dalárda választmánya ma egy hete tartott ülésében a testvér-egyletnek meghívását köszönettel fogadva, elhatározta, hogy dalárdánk a zászlószentelési ünnepélyen testületileg fog részt venni s ebbeli szándékát a bejelentési határnapig, vagyis ápril 1-ig tudtul fogja adni a kassai daláregyletnek. Igaz ugyan, hogy az ilyen s hasonló ünnepélyeken való részvétel sok kiadással jár s dalárdánk, melynek anyagi erejét a miskolczyi orsz. dalár-ünnepély költségei majdnem teljesen fölemésztették, nem a legkedvezőbb viszonyok között van; de egy szomszéd dal-egyletnek meghívását kötelességszerűleg is el kellett fogadni, annál is inkább, mert az ilyen ünnepélyeken való részvétel s tényleges szereplés a dalár egyletnek egyik lényeges missióját képezi. Dalárdánk egyébiránt bizalommal van eltelve, hogy az ápril havában mükedvelő előadással tartandó hangversenyétől a közönség nem fogja tömeges pártfogását megvonni, ez, és a pártoló tagok áldozatkészsége, s melyre az izmosodó s a valódi dalárdák niveaujára mindinkább emelkedő egyletnek napról-napra több joga van igényt tartani, lehetővé fogják tenni a kassai zászlószentelési ünnepélyen testületileg való megjelenését. Kívánjuk, hogy dalárdistáink e reményökben ne csalatkozzanak.

(Az éber rendőrség.) A város kellő közepén, a fútczán a hol rendszeresen 5—6 drb. M. András is lézeng éjjelenkint — Zinner Henrik kereskedő boltját e napokban felverték és oly lármával, hogy a nyugodtan alvó szomszédok is fölébredtek az iszonyu ajtó-döngetésre csak M. András nem hallja, csak ő szunnyad csendesesen valahol a kapufélfa fedezete alatt, vagy talán egy „éjjeli nymphea“ szives vendége a sárka korcsmában. Így aztán környü szerrel vihették el a Zinner boltját s törhették fel a legközelebb multban a Kornstein boltját, a Reichard zálogüzletét és még hányat! No meg még ami majd következik . . .

(Alkalmunk.) volt látni Kemény Jenő derék fényképészünknek az országos kiállításra felküldött fényképeit. Egy diszes ércszegélyű piros bársony keretben hét különböző nagyságu kép van elhelyezve, melyek mindegyike a leggondosabb kivitelről tanuskodik. Nem mondjuk: hogy ezekenél művészebb kivitelű fényképeket nem láttunk, de bizon kevés vidéki fényképészeti műterme tud hasonló tisztaságu fényképeket felmutatni. Kemény érezte, hogy a tulajdonképi arcképekkel háttérben marad, éppen azért genre alakokkal lépett fel, melyek jellemzetesek s önálló felfogás és helyes műérzékre vallanak. Kívánjuk, hogy a szorgalmas kiállító úgy a látogatók mint a jury méltánylatával találkozzék.

(Szatirikus kémény.) Pénteken kora reggel a Zsolyomkán egy kémény kigyulladt s a szomszédokat ugyan megrémítette, mert nagy szélvész dühöngött. Mondják, hogy a kigyult kémény véletlenül (?) a kémény seprő-mester házára van építve s ennek a kéménynek már nem első tette gazdáját ilyen szatirice megrémítá. Hiszen csak olyan nagy szél ne fujt volna! . . .

(A kivándorlók nyomora.) Felvidéki népünk érdekében s okulására, a mely eléggé meggondolatlanul — nem hajtvá az igazság intó szavára — a legnagyobb könnyelműséggel hagyja el otthonát, családi tűzhelyét, enged a lelketlen s minden úton terjesztett csabításoknak a vérmes reményekkel még folyvást vándorol Amerikába — idézzük az amerikai lapok azon közleményeit a melyek a kivándorlottak nyomoruságos helyzetét festik. Ezek szerint ott, jelenleg is sok ezer munkás kenyér nélkül van, a munka hiány általános. A new-yorki keresk. kamara hivatalos közlönye szerint az ottani jótékonyági egyesület csak a legutóbbi 3 év alatt is 4500 családot vagyis 18000 embert segélyezett állandóan. És a szerencsétlenek számát folyvást szaporítják a bevándorlók, a melyek csak úgy özönlenek a világ minden részéből. A magyarországi tótokat, kik különben is sem nem kézművesek sem pedig más s ott a megélhetést biztosító kvalifikációval nem bírnak és minden pénz nélkül érve oda — az államnak csak terhére vannak, most — azon módon a hogy megérkeznek visszaküldik Európába. Azért hoztuk föl e sorokat, hogy mintegy intésképen álljanak itt azok számára kik ezek után is vakon rohannak a nyomoruság örvényébe, holott a szorgalmas munka, takarékságu, mértékletesség otthonunkban is eléggé biztosítja megélhetésüket.

(48/49-iki honvédek.) Zemplénmegyének talán egy városa sem mutathat fel márczius 15-nek 37-ik évfordulóján annyi 48-iki honvédet mint Homonna. 19-en vannak még ok a hősiak, névszerint: gróf Andrássy Aladár, Császár Rezső utbiztos, Cseley Gusztáv kir. járásbíró. Dercsenyi Kálmán kir. közjegyző, Doby Antal sóhivatali ellenőr. Gregorovics Antal mérnök, Heszt János (pesti önkénytes), sóhivatali tárnok, Hornyák József kovács, Kánya Frigyes. Kecskóvszky Antal takaréktüzetési pénztárnok, Lapsánszky Alajos mérnök, Lukovits Arnold városi jegyző, Lukovits Ottó mérnök, Merjavi János kerékgyártó, Nacsak József mérnök, Pápay János magánzó, Pizárszky József magánzó, Sarlay János tanár, Zámory Ödön ügyvéd.

(Kiállítás) rendezett Homonnán Lapsanszky Alajosné magannevelő nő f. hó 8-án saját iskolája helyiségében, az országos kiállításra általa kukuricza terményekből készített tárgyakból. Összesen 14 darabot állított ki. Különösen kiváltak és szemgyönyörködtetőek valának: a két divánpárna, a két bali női belépő és a két tabló, melyek a kukuriczacsó leveleiből és selyemből (bajusz) font fonalból selyembeték és díszítésekkel készítették. A gyakorlati kéz leleményességére mutatnak a kukuriczacsó leveleiből készült női kalapok és díszvirágok. Szóval Lapsanszkyne ó nagysága méltánylást érdemlő fáradhatlan igyekezettel iparkodott ezen eddig leginkább csak almózásra használt anyagból, a házi- és női ipar egy új ágát bemutatni, melynek gyakorlati kivihetőségét és használhatóságát ha fölismerekdik, egy speciális iparágga gazdagabbak lesznek. Ha a kiállított tárgyak mindegyikében nem sikerült is — a kezdett nehézségéből kifolyólag — azok gyakorlati használhatóságát bemutatni, ez azért nem zárja ki azt, hogy általa feldolgozó ható és használható nem lenne a kukuriczacsó levele és selyme, mert a kiállított horgolt férfi házisapkák, a női kalapok és a tablók, valamint a csó selyemből horgolt és leveleiből font csipkék határozott használhatóságra mutatnak. Sajnos, hogy egyrészt az anyag későn történhetett beszerzése és fonása, másrészt pedig a takács kesedelme miatt a tervbe vett fali-fegyverszőnyeg, a futószőnyeg, az ágytakaró és asztalterítő ez ideig nem készülhettek el. A 10 kros beléptidijából 6 frt 30 kr. jött be, mely összeget ó nagysága a homonnai kisedővő javára ajánlotta fel.

(Gyászshir.) Özv. Weinberger Gyuláné szül. Polacsak Julianna asszony e hó 14-én az esti órákban hunyt el hosszas szenvedés után. Temetése 15-én nagyszámu rokonság és résztvevő közönség

jelenlétében ment végbe az izr vallás szertartásai szerint. Béke hamvaira.

(A kir. járásbírósgok) száma az országban — köztudomás szerint — tizzel fog szaporítani. A sárospatakiaknak is óhajtásuk, hogy Sárospatak egy járásbírósgai hivatal székhelyévé tétetnék s e végből közelébb az igazságügy miniszteriumhoz folyamodtak, reményük van, hogy az általuk felhozott fontos indokok folytán kérvényüknek kellő eredménye lesz.

(Kinevezés.) Dr. Képes Andor, kir.-helmecezi járásbírósgai aljegyző, a temesvári kir. törvényszékhez II.-od oszt. jegyővé neveztetett ki.

(A Széchenyi-téren) levő közút — tudvalevőleg — a vízholdó cselédeknek kaszinója, hol aztán, különösen esténként a legtriviálisabb módon társalognak s valóságos orgiákat rendeznek. Azért mondjuk, hogy „esténként”, mert az est homálya minden bizonnyal alkalmasabb az enyelgésre, mint a világos nappal. Bajos ugyan ennek gátat vetni; hanem azért aligha ártana közvetlenül a kut közelébe két lámpát állítani, a melynek szétszóródó fénye némileg visszatartaná a cselédséget a nyilvános botránycsinálásoktól.

(Statistika.) A megyei törvényhatóság területén legújabbán eszközölt léösszeírás szerint van a szerencsi járásban 3166, tokajiban 1145, bodrogköziben 3439, újhelyibe 2727, varanóiban 2178, homonnaiban 2392, sztrópókóiban 1267, és a szinai járásban 1000 darab ló, az egész megyében tehát összesen 25442 darab.

Jó kereset. Egy szerény, jó bizonyítványokkal ellátott fiatal ember, ki magát helyi úgynökké kiképezni akarja, ajánlatos feltételek mellett azonnal alkalmazást talál. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Irodalom.

A Pesti Hírlap ez idő szerint a magyar újságolvasó közönség legkedveltebb s legelterjedtebb lapja, mert vannak oly előnyös tulajdonai, melyekkel jelenleg egy más lap sem dicsekedhetik, s nincs egyetlen oly száma, melyben vagy országgyűlési (a t. Házból és a méltóság Házból, vagy), kaszinói, vagy színházi s egyéb humoros karczolat, továbbá adomák, élcegek, mulattató tárczák nem volnának. Rendes munkatársai közt foglal helyet legkedveltebb elbeszélő írónk s ma szinte páratlanul álló jeles humoristánk Mikszáth Kálmán (Scarron) mellett (ki az országgyűlési karczolatokat úgy megkedvelte) két legjobb élceplapszerkesztőnk: dr. Ágai Adolf (Csicséri Bors), és Bartók Lajos (Don Pedró). Vezérgazdáink elsőrangú publicisták írják, kik a lap szabadelvű és minden párttól független iránya mellett, különböző párlásaiak dacára, szépen megférnek egymás mellett; mint: Pulszky Eerenz, Török Kálmán, Beksic Gusztáv, Pesty Frigyes, dr. Kenedi Géza (Quintus) fel. szerkesztő, stb. Tárcaikat a legügyesebb tollu s legkedveltebb írónk szolgáltatják a régi és az új gardából: Borostyáni Nándor, Ágai Adolf, Mikszáth Kálmán, Bartók Lajos, Beniczky Bajza Lenke, Tóth Béla, Kürthy Emil, Radó Antal, dr. Sziklay János, Tábori Róbert, Latkóczy Mihály, Sebők Zsigmond, stb. Két specialitása a Pesti Hírlapnak, hogy hétfőn és ünnep utáni napon is 4 oldalas mellékletet közöl, mit ma egyetlen egy európai lap sem nyújt, továbbá előfizetőinek hetenkint négy oldalas, albumba köthető zenemellékletet ajándékozik, tehát 70—80 érdekes zenedarabot évenként. Előfizetési ára mindezek mellett igazán jutányos, alig több, mint az ugynevezett néplapoké, melyeknél négyszer-öttször többet tartalmaz; negyedévre 3 frt 50 kr.; egy hóra 1 frt 20 kr. Mutatványszámokat levelezőlapon kifejezett óhajra egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal (Légrady testvérek, Budapest, Nádor-utca 7. sz.)

Az „Ország-Világ” 11. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Kossuth levele Degré Alajoshoz. — Első küldetése 1848-ban. Irta Klapka György. — Márciusi fiúk. Költemény. Irta Szász Károly. — A márciusi napok Debreczenben. Irta Irányi Dániel. — Mikor Jellachich ellen indultunk. Irta Pálly Albert. — Naplóból. Irta Podmaniczky Frigyes. — A váci honvédelem. (Képpel.) — A magyar függetlenségi harc jellege és jelentősége. Irta Gellich Rikárd. — A zsidói vésnapok. Irta Várady Gábor. — A gyászoló pannonia. (Képpel.) — Guyon. Költemény. Irta Hador. — Harcosok az aradi táborban 1848—49. (Képpel.) — Az erdélyi hadsereg fegyverletétele. Irta Szathmáry Károly. — Budavár ostrománál. Irta Hatala Péter. — Tempora mutantur. Irta Szilágyi Sándor. — A hét története. Irta Degré Alajos. — Mit is írjak? (Képpel.) — A falu urai. Regény. Irta Tolnay Lajos. (Folyt.) — A kokárda. (Képpel.) — A művészvilágból. Életkép. Irta Jesson. Angolból ford. Sáni Lászlóné. — Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház és művészet, újdonságok, nők világa, vidéki élet, könyvpiac, sport, kymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények, napár, hírdetések.

HIVATALOS RÉSZ.

3258. sz. Zemplénmegye alispánjától.

Értesitem a megye közönségét, hogy a nagyidai marhaállomány egy ott előfordult lépfene eset miatt, vesztésgár alá helyeztetett.

S.-a.-Ujhely, 1885. márcz. 18.

Matolai Etele,
alispán.

2907. szám. Zemplénmegye alispánjától.

Az alábbi honv. min. rendelet valamennyi járási szolgabírónak és községi előjárónak tudomásvétel és szigorú miheztartás végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1885. márcz. 12.

alispán helyett:
Viczmány Ödön,
főjegyző.

7801. szám. Magy. kir. honvédelmi miniszter.

XIV.

Zemplén vármegye közönségének.

A tartalékos tisztek és katonák, valamint a szabadságolt állományu honvéd-tisztek és honvédek folyó évi fegyvergyakorlatai tekintetében következő utasítás szolgál irányadóul:

1. Az 1862-ik évi XL-ik törvényezikk 36., illetőleg az 1882-ik évi XXXIX-ik törvényezikk 10-ik szakaszának, továbbá az utóbb idézett törvényezikk végrehajtását tárgyazó utasítás XVII-ik fejezete 1-ső pontja, valamint az 1873-ik évi XXXII-ik törvényezikknek megfelelőleg a fegyvergyakorlatokra megjelenni tartoznak:

a) az 1880., 1878. és 1876. sorozási évfolyambeli tartalékos tisztek,

b) a többi sorozási évfolyambeli egy évi önkéntesekből előléptetett oly tartalékos tisztek, kiknek tartalékbeli szolgálati kötelezettsége, a tényleges szolgálatnak huzamosb időre történt elhagyása következtében, a szabályszerű hét évnél rövidebb időre terjed és kik még több fegyvergyakorlatra kötelezettek, mint a mennyivel sorozási éveikhez képest tartoznának, továbbá a szabadságolt állománybeli honvédtisztek védkötelezettségük mérve szerint;

c) azon tartalékos tisztek, kik az 1884. évi fegyvergyakorlatot után pótolni tartoznak;

d) az 1880., 1878. és 1876. sorozási évfolyambeli tartalékos legénység, valamint I. a tanzászlóaljához az 1884-ik, II. a fegyvergyakorlatokhoz pedig az 1883., 1882., 1880. és 1878. években felavatott legénységi állománybeli honvéd egyének, azok kivételével, kik az 1881-ik évi 4704. elnöki számu rendelet folytán a folyó év tavaszán további kiképzetésük céljából három hónapra fognak beidézteni.

A háboru esetre tiszthelyettesi szolgálattételre előjegyzett honvéd altisztek, amennyiben az 1873-ik évi XXXII-ik törvényezikk határozata szerint teljesítendő öt fegyvergyakorlaton meg részt nem vettek; ha az itt említett évfolyamokba nem tartoznak is, megfelelő évfolyamuk rovására, azaz: a folyó évi fegyvergyakorlatnak a tartozott ötszöri fegyvergyakorlatba való beszámításával, ez évben behívhatók;

e) a többi sorozási évbéli és a tartalékosok legénységi állományába áthelyezett, volt egy évi önkéntesek, a fentebbi b) pont alatt jelzett feltételek szerint;

f) azon tartalékos- és honvéd-legénység, mely az 1884-ik évi fegyvergyakorlatot után pótolni tartozik; továbbá

g) az 1868-ik évi XL. törvényezikk 27-ik, illetőleg 1882-ik évi XXXIX-ik törvényezikk 6-ik szakasza szerint állandóan szabadságolt tanítók és tanítójelöltek, továbbá az örökölt mezei gazdaságok birtokosai, amennyiben utóbbiak a legutóbb idézett törvényezikk végrehajtási utasításának IX. fejezete 5-ik pontja értelmében általában a fegyvergyakorlatokban még részt venni tartoznak, valamint a védőtörvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás 164. szakasza 4. pontja szerint családi tekintetből állandóan szabadságolt hadkötelesek (nyilvántartási utasítás I. részének 33-ik szakasza, I. pontja, második bekezdése.)

2. Azon tartalékos tiszteknek és a legénységi állományhoz tartozó katonáknak valamint a folyó évi fegyvergyakorlatokon való megjelenésre kötelezett évfolyambeli tartalékosoknak, kik tényleges szolgálatra be voltak szólítva, ezen behívás az 1882. évi XXXIX. törvényezikk végrehajtását tárgyazó utasítás XVII. fejezete, 1. pontja, harmadik bekezdése értelmében beszámítható egy-fegyvergyakorlat gyanánt fog betudatni. Ily behívásnak tekintendő az is, ha a sorhadai szolgálattal teljesített legénység a tartalékba átlépése idején tul is tényleges szolgálatban visszatartott.

Kivételesen megengedtetik még, hogy:

a) azon tartalékos legényeknek, kik 1883-ik évben tényleges katonai szolgálatra be voltak vonulva és 1884. évben még tényleges szolgálatban visszatartandók voltak; ezen utóbbi évben teljesített tényleges szolgálatuk hasonlóképen egy fegyvergyakorlatnak számíttassák és hogy

b) a szolgálati idő sorrendje szerint szabadságra bocsátandó azon altiszteknek és örvetőknek, kik az altiszti minőséggel nem bíró legénység általános szabadságra becsátása idején tul is, az elfoglalt tartományokban és déli Dalmátiában létező csapatstűkhöz szállított ujonczok kiképzetése céljából a tényleges szolgálatban visszatartandók voltak; ezen szolgálatuk szintén egy-fegyvergyakorlatnak számíttassék.

További felmentéseknek csak a katonai nyilvántartási utasítás I. rész, 33. szakasza, 8. pontja, illetőleg ezen utasítás II. része 26. szakasza értelmében; továbbá az 1882. évi XXXIX. törvényezikk végrehajtását tárgyazó utasítás IX. fejezete 5. pontja, második bekezdése szerint nyújtott kedvezményekre jogosult mezei gazdasági birtokosokra, végre az egészségügyi csapatok azon tartalékos tiszteire nézve (volt egy évi önkéntesek) lehet helye: a kik a gyalogsági lovas-iskolát

megfelelő sikerrel saját költségükön végezték, és a kiknek részére ezen idő, szabály szerint egy-fegyvergyakorlatba beszámítandó.

A szabályszerű bélyeggel ellátandó felmentési kérvények megbirálásánál, azon folyamodók, kik még csak egy évi, vagy még ennél is kevesebb ideig tartó tényleges szolgálatot végeztek, szigorubb tekintet alá fognak vétetni.

A nyilvános, avagy nyilvánossági joggal felruházott tanintézeteknél alkalmazott tanárok, helyettes tanárok és tanulóknak az időszaki fegyvergyakorlatokra való behívásánál ez évben is az eddig fenállott szabály s gyakorlat bir érvényvel.

3. A folyó évben a tartalékos tisztek, továbbá azon tartalékos hadapródok fegyvergyakorlata, a kik tartalékos hadapród tiszthelyettesekké való kinevezetésüket kiérdemelni iparkodnak: a törvényszerű 4 hétig; a tartalékos legénység pedig az alább említendő kivételével költségkimelés tekintetéből csak 13 napig, a szabadságolt állománybeli honvédtisztek és honvédelegénység fegyvergyakorlata végre 35 napig fog tartani.

A gyalog- és vadász-csapatokhoz tartozó legénység azon részének fegyvergyakorlati időtartama, mely az őszi nagyobb fegyvergyakorlatokhoz fog bevonulni, később határozatik meg.

Az elébb említett s az őszi nagyobb fegyvergyakorlatokra bevonuló gyalogsági és vadász tartalékbeli legénység kivételével, a fegyvergyakorlatra behívottak közül, a meghatározott állomány fölötti létszámban vezetendő gyalogsági legénység, ide nem értve azokat, a kik a fegyvergyakorlat teljesítése végett a törzsállomásból, kivételesen távolabb fekvő csapatjaikhoz küldetnek, a 13-ik élelmezési napon, a honvédséghez tartozó legénység pedig 35 nap elmultával ismét szabadságra fog bocsátatni.

A többi fegyvernemekhez tartozó csapatoknál a behívott legénység menetnapjai a jelentkezési helyből a fegyvergyakorlat teljesítésére kitűzött állomásig és vissza a 13 napi fegyvergyakorlati időtartamba nem fognak beszámíttatni.

4. A külföldön tartózkodó s hadgyakorlatra köteles tartalékos tisztek és tartalékos legénység behívására nézve az eddigi gyakorlat irányadó.

5. Azon idő, melyet valamely tartalékos, vagy huzamosabb időre szabadságolt katona, a fegyvergyakorlat ideje alatt, esetleg bekövetkezett betegsége miatt katonai kórházban tölt, a fegyvergyakorlat időtartamába nem fog beszámíttatni.

Fogság büntetések, melyek a gyakorlatra behívott tartalékos s huzamosb időre szabadságolt katonákat a fegyvergyakorlat ideje előtt, vagy annak tartama alatti cselekményekért terhelik, amennyiben a fegyelem fentartása megengedi, — csak a gyakorlati idő lefolyása után foganatosíttatnak.

A legénység azon része, mely ellen büntetés alá eső cselekmény miatt hadbírósgai vizsgálat indítatott, ezen vizsgálat befejezéséig, esetleg az egy évet tul nem haladó fogság-büntetés ideje alatt is az illető hadcsapat meghatározott béke-állományának létszámban fog maradni.

Mint hogy pedig a huzamosb időre szabadságolt és tartalékos katonák nyilvántartását tárgyazó utasítás 33-ik szakaszának 8-ik pontja alatt kijelölt esetekben, az időszaki fegyvergyakorlatok alóli felmentés csakis azon esetben engedélyeztetik, ha a katonai, illetőleg honvéd-igazolványi könyvvel s egyéb szükséges bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok, a behívási jegyekben a megjelenésre kitűzött határidő előtt legalább is 14 nappal a nyilvántartásra illetékes hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédparancsnoksághoz benyújtatnak: a járási tisztviselők figyelmeztetendők, hogy a családi tekintetből fegyvergyakorlat alóli felmentést kérő tartalékos és huzamosb időre szabadságolt katonák, valamint honvédek részére, honmaradásuk szükségét igazoló bizonyítványokat haladéktalanul kiállítsák, s egyuttal a fegyvergyakorlat alóli felmentést kérők folyamodványait, melyeket az érdekelték a járási tisztviselőkhöz benyújtanak, a nyilvántartásra illetékes hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédcsapat-parancsnoksághoz késedelem nélkül átküldjék.

Továbbá a járási tisztviselők arra is utasítandók, miszerint a hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédcsapat-parancsnokságok által hozzájuk megküldött behívási jegyekben elősorolt tartalékos és huzamosb időre szabadságolt katonák, illetőleg honvédek részére szóló idéző-jegyeket a községi előjárónak oly meghagyással adják ki, hogy azok az idéző-jegyeket az érdekelt egyéneknek 24 óra alatt kézbesítsék, s egyuttal az idézettek figyelmeztessék, miszerint az illető hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédzászlóalj-parancsnokságnál, s esetleg csapatosztályoknál, a kitűzött határidőre pontosan megjelenjenek s általában magukat a nyilvántartási utasításnak a fegyvergyakorlatokra vonatkozó szakaszában körülírt szabályokhoz alkalmazzák.